

Beslutningsforslag nr. B 79. Fremsat den 18. februar 1983 af Riishøj (SF), Marianne Bentsen-Pedersen (SF), Gade (SF), Ingerlise Koefoed (SF), Gert Petersen (SF), Ebba Strange (SF) og Pelle Voigt (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om præcisering af retningslinjerne for udstedelse af visum til sydafrikanske statsborgere

I den hensigt at afklare folketingets beslutning om boykot af det sydafrikanske apartheidstyre af 26. maj 1978 opfordrer folketinget regeringen til at præcisere retningslinjerne for udstedelse af visum til sydafrikanske statsborgere på følgende måde:

Henstillingen i det nordiske handlingsprogram af 10. marts 1978 om afbrydelse af sportslige og kulturelle kontakter med apart-

heidregimet skal også omfatte studie- og skolemæssige forbindelser.

Som det fremgår af handlingsprogrammet og folketingsbeslutningen af 26. maj 1978, vil sydafrikanske flygninge, repræsentanter for befrielsesbevægelser samt ofre for apartheidstyret ikke være omfattet af de i handlingsprogrammet omtalte foranstaltninger.

Bemærkninger til forslaget

Spørgsmålet om sydafrikanske skoleelevers ophold på danske gymnasier har i den seneste tid givet anledning til en række problemer. Danmarks stemmeafgivelser i FN, vedtagelsen på det nordiske udenrigsministermøde i Oslo den 9.-10. marts 1978 og folketingets beslutning om boykot af det sydafrikanske apartheidstyre den 26. maj 1978 (se Folketingstidende 1977-78, forhandlingerne sp. 2208, 4892 og 11149, tillæg A sp. 1625, tillæg B sp. 1221 samt tillæg C sp. 637) lægger alle stor vægt på sportslig og kulturel boykot af Sydafrika.

Under sin besvarelse af en forespørgsel om sanktioner mod Sydafrika, Folketingstidende 1982-83, forhandlingerne sp. 4514, udtalte udenrigsministeren blandt andet: »Som et nordisk bidrag til FNs sanktionsår opnåedes der på det nordiske udenrigsministermøde i Reykjavik i marts sidste år enighed om ensartede retningslinjer for administrering af visumpligten for sydafrikanske statsborgere, og det er retningslinjer, der har til formål at hindre indrejse i de nordiske lande af sydafrikanske statsborgere med ærinder, som kunne stride imod handlingsprogrammets bestemmelser, f.eks. om sportslige og kulturelle kontakter med Sydafrika.«

Den tidligere udenrigsminister Kjeld Olesen skrev i Politiken den 26. februar 1982 blandt andet: »Der må ikke herske tvivl om, at regeringen også i fremtiden vil benytte visumpolitikken på disse områder, som tilfældet var ved afslag på indrejsevisum til de sydafrikanske tennisspillere. Så længe Sydafrika opretholder apartheidpolitikken,

vil alle sydafrikanske statsborgere, der ønsker at deltage i sportslige og kulturelle aktiviteter i Danmark blive nægtet indrejsevisum.«

Begge citater understreger, at der ikke burde være behov for en præcisering af reglerne, men udviklingen har – desværre – vist det modsatte. I den senere tid har det vist sig, at flere gymnasier på trods af disse vedtagelser har optaget elever fra Sydafrika. Da forslagsstillerne i høj grad anser uddannelser på gymnasier som kulturelt samkvem, er der for forslagsstillerne ingen tvivl om, at gymnasieophold er omfattet af de ovenfor nævnte vedtagelser. Alligevel er undervisningsministeren i svar til de involverede gymnasier både selvmodsige og uklar! f.eks. fremgår det, at undervisningsministeren ligestiller gymnasier med »private borgere«, hvorefter ministeren drager den konklusion, at de sydafrikanske elever skal modtages på skolerne.

Der kan ikke herske tvivl om, at elever og rektorer på landets gymnasier med den eksisterende meget uklare praksis er bragt i en knibe. Med rette skrev rektor C. Willum Hansen i Aalborg Stiftstidende den 28. januar 1983 med henvisning til denne sag: »I et sådant tilfælde bør regering og folketing kunne vejlede og lovgive for os alle på klar og utvetydig måde, thi uden en sådan central stillingtagen gør man uundgåeligt alle os andre til gidsler i et storpolitisk spil. Det kan ikke være den enkelte skoles opgave at politisere ved at skulle tage stilling i en sådan situation.«

Formålet med dette beslutningsforslag er at bibringe den nødvendige afklaring.